

ความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรแห่งการเรียนรู้กับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน อำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2
The relationship between learning organization and academic administration
of basic education institutes Mae suai district
under Chiang rai primary educational service area office 2

จิราวัฒน์ วิชัยศิริ*

Jirawat Wichaisiri

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 2) เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรแห่งการเรียนรู้กับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 260 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความเที่ยงตรง ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า 1) องค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด 2) การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 3) องค์กรแห่งการเรียนรู้กับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 โดยรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ : องค์กรแห่งการเรียนรู้/ การบริหารงานวิชาการ

* ครู, โรงเรียนบ้านมังกาล่า, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2

Teacher, Banmangkala School, Chiang Rai Primary Educational Service Area Office 2

Abstract

The purpose of this study were to 1) study the level of the learning organization of basic education institutes Mae Suai District under Chiang Rai Primary Education Service Area office 2 2) study the level of academic administration of basic education institutes Mae Suai District under Chiang Rai Primary Education Service Area office 2 3) analyze the relationship between learning organization and academic administration of basic education institutes Mae Suai District under Chiang Rai Primary Education Service Area office 2. A sample was selected form 51 school, There are 260 of administrators teacher and education personnel of basic education institutes Mae Suai District under Chiang Rai Primary Education Service Area office 2 by using Stratified Random Sampling. The tools used in this research are 5 level of questionnaire. The statistical treatment used frequency, percentage, mean, standard deviation, and Pearson correlation.

The results of the study were as follow: 1) The learning organization of basic education institutes Mae Suai District under Chiang Rai Primary Education Service Area office 2 at the “highest” level. 2) The academic administration of basic education institutes Mae Suai District under Chiang Rai Primary Education Service Area office 2 at the “high” level. 3) The relationship between learning organization and academic administration of basic education institutes Mae Suai District under Chiang Rai Primary Education Service Area office 2 revealed that the overall were moderate positive correlation and statistically significant at .05 level.

Keywords : Learning organization/ Academic administration

บทนำ

โลกในทศวรรษปัจจุบันเป็นยุคสมัยศตวรรษที่ 21 ที่เทคโนโลยีมีความสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติ ในปัจจุบันนี้ก่อให้เกิดระบบเศรษฐกิจแบบใหม่ที่ต้องการคนทำงานในภาคความรู้ ข้อมูลข่าวสาร และ ด้านบริการมากกว่าภาคการผลิต ซึ่งปัจจุบันเป็นหน้าที่ของหุ่นยนต์หรือกลไกคอมพิวเตอร์เข้ามาแทนที่ ดังนั้น คนในศตวรรษนี้ จึงต้องมีทักษะการคิด ทักษะการแก้ปัญหา ทักษะการทำงานร่วมกันเป็นทีม ทักษะการใช้ชีวิต และสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองอย่างมีความสุขตามยุคสมัยที่เปลี่ยนไป การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานต้อง

สอดคล้องกับสภาพความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคมและความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการ เป็นการสร้างกลยุทธ์ใหม่ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้สามารถตอบสนองความต้องการของบุคคล สังคมไทย ผู้เรียน มีศักยภาพในการแข่งขันและร่วมมืออย่างสร้างสรรค์ในสังคมโลก (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2559)

การบริหารสถานศึกษาจึงต้องเกิดการพัฒนาให้สถานศึกษาเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ซึ่งเป็นแนวคิดพื้นฐานที่เอื้อให้กระบวนการการบริหารเชิงคุณภาพประสบความสำเร็จ โดยมีมาตรฐานเชิงคุณภาพเป็นตัวชี้วัดที่สำคัญ องค์กรรูปแบบใหม่จะต้องเปลี่ยนแปลงกระบวนการทัศน์ เพื่อให้เชื่อมโยงกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมที่มีข้อกำหนดจากประชาคมโลกและการชิงชัยที่มีมากขึ้น การพัฒนาบุคลากรในองค์กรทุกระดับจะต้องเกิดขึ้นเพื่อการพัฒนาแบบยั่งยืน เราจำเป็นต้องให้คุณค่ากับการศึกษาตลอดชีวิต เพราะการปฏิบัติหน้าที่ของคนและใช้ทุกสิ่งจากการปฏิบัติเป็นรากฐานคลังความรู้ที่สำคัญประกอบกับการใช้กลยุทธ์การค้นหาคำความรู้ การแบ่งปันความรู้ การสร้างองค์ความรู้ และการใช้ความรู้ร่วมกันอย่างไม่หยุดยั้ง ซึ่งจะเป็แนวทางปฏิบัติที่วางไว้ใน การผลักดันแนวทางสู่การกระทำให้เกิดความสำคัญอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อสร้างบุคคลแห่งการเรียนรู้ องค์กรแห่งการเรียนรู้ และสังคมแห่งการเรียนรู้ อันจะนำไปสู่การพัฒนาความมีประสิทธิภาพของโรงเรียน (กฤติยา จันทรเสนา, 2556) และองค์กรแห่งการเรียนรู้ยังเป็นแนวคิดที่มุ่งพัฒนาศักยภาพของบุคลากรในระยะยาว เน้นการพัฒนาโดยการเริ่มที่ตัวบุคคลผ่านการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลา เพื่อเพิ่มศักยภาพของตนเองและองค์กร (วิสุทธิ แวนแก้ว, 2554) ซึ่งสถานศึกษาที่มีความสำเร็จเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้มีลักษณะประกอบด้วย การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การมีกลยุทธ์ทางวิชาการที่เป็นเลิศ การจัดการเรียนการสอนเชิงสร้างสรรค์ที่ส่งเสริมประสิทธิภาพในการเรียนรู้ของนักเรียน การเสริมสร้างบรรยากาศในชั้นเรียน การพัฒนาบุคลากรอย่างกว้างขวาง การใช้ภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วม และการส่งเสริมให้ผู้ปกครองนักเรียนและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม เพื่อเสริมสร้างศักยภาพของเยาวชนไทยให้มีคุณภาพทัดเทียมกับสังคมโลก (ยุกตนันท์ หวานฉ่ำ, 2555)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดขอบข่ายงานบริหารไว้ 4 งาน คือ งานวิชาการ งานบุคคล งานงบประมาณ งานบริหารทั่วไป ภารกิจหลักเหล่านี้ต้องได้รับการจัดการที่ดี โดยมีวิธีการอย่างไร ถึงจะทำให้สถานศึกษามีคุณภาพได้ โดยเฉพาะการบริหารงานในด้านวิชาการ ซึ่งถือว่าเป็นภารกิจที่ยิ่งใหญ่และเป็นหัวใจสำคัญ ส่วนงานด้านอื่น ๆ เป็นองค์ประกอบที่จะทำให้สถาบันดำเนินไปด้วยความราบรื่นเท่านั้น และงานวิชาการ ได้แก่ งานด้านเกี่ยวกับตัวครู งานด้านเกี่ยวกับตัวนักเรียน งานด้านการจัดโปรแกรมการเรียนการสอน งานด้านการจัดอุปกรณ์การสอน และงานด้านเกี่ยวกับบุคลากรด้านการสอน และที่ปรากฏในคู่มือการบริหารการศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล งานที่เป็นหัวใจของการบริหารโรงเรียน คือ งานวิชาการ เพราะจุดหมายของการมีโรงเรียนโดยส่วนรวม คือการจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีความสามารถ

ดำรงชีวิตอยู่ได้ด้วยความสุขตามนโยบายการจัดการศึกษาของชาติ ซึ่งเป็นจุดหมายต่างกันไปตามแต่ละระดับชั้น (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546) ซึ่ง พรธิดา พูลถาวร (2560) ได้ศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาที่ได้คะแนน O-NET สูงสุดในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3: กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านสัดหีบ พบว่า แนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านสัดหีบ ที่ส่งผลให้ได้คะแนน O-NET สูงสุดในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 สามารถสรุปเป็นประเด็นตามลำดับความสำคัญได้ทั้งสิ้น 5 ประเด็น คือ 1) ภาวะผู้นำของผู้อำนวยการโรงเรียนในการกำกับดูแลวางแผน หลักสูตร และผลักดันนโยบายต่าง ๆ ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของโรงเรียน 2) ผู้อำนวยการโรงเรียนมีวิสัยทัศน์ในการจัดสรรทรัพยากรนำเข้าอย่างที่ดี อีกทั้งการจัดครูผู้สอนให้ตรงตามสาระการเรียนรู้และความสามารถ จึงส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ 3) ส่งเสริมให้ครูใช้ผลิตและพัฒนาสื่อการเรียนการสอนเพื่อเพิ่มทักษะการเรียนรู้มีประสิทธิภาพ 4) การจัดระบบนิเทศภายในเพื่อหาแนวทางการพัฒนางานร่วมกัน และ 5) โรงเรียนได้นำผลการประเมินไปปรับปรุงและพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน และการสอนของครู

จากความสำคัญของขอบข่ายงานบริหาร ที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดไว้พบว่า งานวิชาการเป็นงานที่สำคัญ ที่ส่งผลต่องานต่าง ๆ ในโรงเรียนทั้งทางตรงและทางอ้อม รวมทั้งการจัดการเรียนการสอนที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งการตรวจสอบและประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาที่ได้รับการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสาม (พ.ศ.2554-2558) จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ซึ่งพบว่า สถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีผลการประเมินที่ไม่ได้รับการรองรับ มีจำนวน 36 แห่ง จากข้อมูลพบว่าเป็นสถานศึกษา อำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 จำนวน 18 แห่ง และเมื่อนำมาวิเคราะห์พบว่า สาเหตุของการไม่ได้รับการรับรอง เนื่องจากไม่ผ่านตัวบ่งชี้ที่ 5 คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2, 2559: 26) ประกอบกับการวัดผลจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้ขั้นพื้นฐาน (Ordinary National Educational Test: O-NET) และผลการจัดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้ขั้นพื้นฐาน (National Test: NT) จากรายงานผลการจัดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้ขั้นพื้นฐาน (Ordinary National Educational Test: O-NET) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2562 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 (2563: 47-48) มีผลดำเนินงานด้านคุณภาพการศึกษาด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อ.แม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 ประจำปีการศึกษา 2562 ระดับชั้น ป.6 ผลการทดสอบ O-NET

พบว่า มีผลสัมฤทธิ์เฉลี่ยของรายวิชาภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และภาษาอังกฤษต่ำกว่าระดับจังหวัด อยู่ 34 โรงเรียน จาก 51 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 66.67 และมีการรายงานผลการจัดสอบทางการศึกษา ระดับชาติขั้นพื้นฐาน (National Test: NT) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2562 ของสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 พบว่า มีผลดำเนินงานด้านคุณภาพการศึกษา ด้านผลสัมฤทธิ์ทาง การเรียนของนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อ.แม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 2 ประจำปีการศึกษา 2562 ระดับชั้น ป. 3 มีผลสัมฤทธิ์เฉลี่ยด้านความสามารถด้านภาษา ความสามารถด้านคำนวณ และความสามารถด้านเหตุผลในการสอบ NT ต่ำกว่าระดับจังหวัดอยู่ 32 โรงเรียน จาก 51 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 62.75 เช่นกัน

จากปัญหาดังกล่าว จะเห็นได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ของการบริหารงานวิชาการไม่เป็นไปตามเป้าหมาย เพราะขาดองค์ประกอบต่าง ๆ ในการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้จึงทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรแห่งการเรียนรู้กับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 ซึ่งผลจากการวิจัยครั้งนี้คาดว่าจะใช้เป็น แนวทางสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษาในการพัฒนาการบริหารให้มีประสิทธิภาพ ยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ในการศึกษา

1. เพื่อศึกษาระดับองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2
2. เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรแห่งการเรียนรู้กับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน อำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรแห่งการเรียนรู้กับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 จำนวน 51 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 744 คน ประกอบด้วย ผู้บริหาร จำนวน 51 คน ครูผู้สอน จำนวน 502 คน และบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 191 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970: 608–609) เทียบขนาดของประชากรที่ 800 คน ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 260 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) แล้วนำมากำหนดสัดส่วน ตามขนาดของกลุ่มประชากรในแต่ละสถานศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีลักษณะเป็นแบบสอบถาม 1 ชุด แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 ประกอบด้วย 5 ด้าน จำนวน 25 ข้อ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert, 1967: 247)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 ประกอบด้วย 17 ด้าน จำนวน 87 ข้อ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert, 1967: 247)

2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือสำหรับการศึกษาวิจัย ดังนี้

2.1 ศึกษาทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับองค์กรแห่งการเรียนรู้และการบริหารงานวิชาการ

2.2 นำแนวคิด ทฤษฎีและข้อมูลต่าง ๆ มาสร้างแบบสอบถาม จำนวน 2 ตอน

2.3 ดำเนินการสร้างเครื่องมือในการทำแบบสอบถามที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรแห่งการเรียนรู้กับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 เป็นแบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

2.4 นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความชัดเจนของภาษาในข้อคำถามและครอบคลุมเนื้อหา ตรวจสอบความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา (Content validity) และปรับปรุงแก้ไขวิธีที่ใช้ในการตรวจสอบคือการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา หรือ IOC ซึ่งมีค่าอยู่ระหว่าง 0.67 – 1.00

2.5 นำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจแก้ไขให้เกิดความถูกต้องและแก้ไข ปรับปรุง ให้สมบูรณ์

2.6 นำเครื่องมือที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทำการทดลองใช้ (Try-out) กับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่ประชากร จำนวน 30 คน แล้วนำเครื่องมือที่ได้กลับคืนมา คำนวณหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach, 1990: 202-204) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.86

2.7 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความเชื่อมั่น และมีความสมบูรณ์ไปใช้ในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

3.1 นำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากวิทยาลัยการศึกษามหาวิทยาลัยพะเยา ถึงผู้อำนวยการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 ในการขอเก็บข้อมูลจากผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา

3.2 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความร่วมมือส่งให้ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทุกคน แบ่งแจกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ด้วยตนเอง และขอรับแบบสอบถามคืน ใช้เวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล 40 วัน

3.3 นำแบบสอบถามไปตรวจสอบความสมบูรณ์และดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยเก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง ซึ่งผู้วิจัยเก็บแบบสอบถามมาได้ทั้งหมด จำนวน 260 ฉบับ มีความสมบูรณ์จำนวน 260 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

4.1 นำแบบสอบถามที่ได้จากการเก็บจากสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 ทั้ง 51 แห่ง ที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างมาตรวจสอบความถูกต้อง และมีความสมบูรณ์ในการกรอกข้อมูล

4.2 นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม มาจัดข้อมูล ลงรหัส ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ จากเครื่องคอมพิวเตอร์

4.3 วิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามตอนที่ 1 องค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา เป็นแบบสอบถามแบบมาตรวัดค่าประเมินค่า (Rating Scale) โดยตรวจคะแนนตามเกณฑ์น้ำหนัก 5 ระดับ นำไปบันทึกและวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำผลที่ได้มาแปลความหมาย รายข้อ รายด้าน และความหมายในภาพรวม

4.4 วิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามตอนที่ 2 การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา เป็นแบบสอบถามแบบมาตรวัดค่าประเมินค่า (Rating Scale) โดยตรวจคะแนนตามเกณฑ์น้ำหนัก 5 ระดับ นำไปบันทึกและวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำผลที่ได้มาแปลความหมาย รายข้อ รายด้านและความหมายในภาพรวม

4.5 นำข้อมูลที่ได้แปลความหมายของความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรแห่งการเรียนรู้กับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 โดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson' Product Moment Correlation Coefficient)

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาขององค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานขององค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 โดยรวม (X_{tot})

องค์กรแห่งการเรียนรู้	n=260		การแปลความหมาย
	$\bar{X}$	S.D.	
ด้านการเป็นบุคคลรอบรู้ (X_1)	4.49	0.28	มาก
ด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน (X_2)	4.50	0.29	มากที่สุด
ด้านการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม (X_3)	4.48	0.27	มาก
ด้านการคิดอย่างเป็นระบบ (X_4)	4.51	0.24	มากที่สุด
ด้านการจัดการความรู้ (X_5)	4.52	0.27	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม	4.50	0.17	มากที่สุด

จากตาราง 1 พบว่า ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานขององค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.17) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการจัดการความรู้ ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = 0.27) รองลงมา คือ ด้านการคิดอย่างเป็นระบบ ($\bar{X} = 4.51$, S.D. = 0.24) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = 0.27)

2. ผลการศึกษาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 โดยรวม (Y_{tot})

การบริหารงานวิชาการ	n=260		การแปลความหมาย
	$\bar{X}$	S.D.	
1. การพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น (Y_1)	4.55	0.25	มากที่สุด
2. การวางแผนงานด้านวิชาการ (Y_2)	4.50	0.31	มากที่สุด
3. การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา (Y_3)	4.50	0.26	มากที่สุด
4. การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา (Y_4)	4.51	0.27	มากที่สุด
5. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ (Y_5)	4.49	0.23	มาก
6. การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน (Y_6)	4.49	0.33	มาก
7. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา (Y_7)	4.51	0.26	มากที่สุด
8. การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ (Y_8)	4.47	0.35	มาก

ตาราง 2 (ต่อ)

การบริหารงานวิชาการ	n=260		การแปล
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
9. การนิเทศการศึกษา (Y_9)	4.52	0.32	มากที่สุด
10. การแนะแนว (Y_{10})	4.48	0.23	มาก
11. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา (Y_{11})	4.48	0.23	มาก
12. การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ (Y_{12})	4.47	0.28	มาก
13. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น (Y_{13})	4.48	0.29	มาก
14. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวย องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา (Y_{14})	4.49	0.24	มาก
15. การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา (Y_{15})	4.46	0.25	มาก
16. การคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา (Y_{16})	4.45	0.34	มาก
17. การพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา (Y_{17})	4.47	0.23	มาก
เฉลี่ยรวม	4.49	0.13	มาก

จากตาราง 2 พบว่า ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.49$, S.D. = 0.13) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น ($\bar{X} = 4.55$, S.D. = 0.25) รองลงมา คือ การนิเทศการศึกษา ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = 0.32) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.34)

3. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรแห่งการเรียนรู้กับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2

ตาราง 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างองค์กรแห่งการเรียนรู้กับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน อำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2
โดยภาพรวม

องค์กรแห่ง การเรียนรู้ (X)	การบริหารงานวิชาการ (Y)																	
	Y ₁	Y ₂	Y ₃	Y ₄	Y ₅	Y ₆	Y ₇	Y ₈	Y ₉	Y ₁₀	Y ₁₁	Y ₁₂	Y ₁₃	Y ₁₄	Y ₁₅	Y ₁₆	Y ₁₇	Y _{tot}
	$\bar{y}$	4 .	4 .	4 .	4 .	4 .	4 .	4 .	4 .	4 .	4 .	4 .	4 .	4 .	4 .	4 .	4 .	4.49
		55	50	50	51	49	49	51	47	52	48	48	47	48	49	46	45	47
$\bar{X}$																		
X ₁	4.4	. 0	. 0	. 0	. 2	. 1	-	. 1	. 0	. 0	. 1	. 0	-	. 1	. 0	. 0	. 1	. 0
	9	7	5	7	3 *	1	. 0	4 *	7	4	0	8	. 3	3 *	0	4	8 *	9
					*		2						0				*	
X ₂	4.5	. 0	. 1	. 0	. 1	. 1	. 0	. 1	. 1	. 1	. 2	. 1	. 0	. 1	. 0	. 0	. 1	. 0
	0	3	8 *	2	7 *	5 *	9	4 *	2 *	2	2 *	0	0	2	7	8	1	6
		*			*						*							
X ₃	4.4	. 0	. 1	. 1	. 1	. 2	. 0	. 1	. 1	. 0	. 2	. 1	. 0	. 2	. 0	. 1	. 0	-
	8	3	2	4 *	6 *	6 *	3	6 *	8 *	8	2 *	2	3	1 *	6	0	7	. 0
					*	*			*		*			*				3
X ₄	4.5	-	. 1	. 0	. 1	. 1	. 0	. 0	. 0	. 0	. 1	. 1	. 1	. 0	. 1	. 1	. 0	-
	1	. 4	8 *	5	6 *	7 *	7	8	6	7	4 *	4 *	0	9	0	2	8	. 0
	0	*			*	*												6
X ₅	4.5	. 1	. 0	. 1	. 1	. 5	. 0	. 1	. 1	. 0	. 2	. 0	. 0	. 0	. 1	. 0	. 0	. 0
	2	1	4	0	2	0	0	0	1	2	3 *	3	1	2	3 *	8	1	7
											*							
X _{tot}	4.5	. 0	. 1	. 1	. 2	. 2	. 0	. 1	. 1	. 1	. 2	. 1	. 0	. 1	. 1	. 1	. 1	. 0
	0	6	7 *	2	6 *	3 *	5	9 *	7 *	0	8 *	4 *	3	8 *	1	3 *	4 *	5
			*		*	*		*	*		*			*				

หมายเหตุ : * แทนผลการทดสอบมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** แทนผลการทดสอบมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 3 พบว่า แสดงให้เห็นว่าความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรแห่งการเรียนรู้กับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 ในภาพรวมมีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ ($r = 0.29$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า องค์กรแห่งการเรียนรู้ (X_{tot}) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลในการบริหารงาน

วิชาการจำนวน 10 ด้าน ด้านที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงสุด คือ การแนะแนว (Y_{10}) ($r = 0.28$) รองลงมา คือ การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา (Y_4) ($r = 0.26$) และด้านที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ต่ำสุด คือ การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา (Y_{15}) ($r = 0.13$)

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. องค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งมีด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 3 ด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยสูงไปหาต่ำ ดังนี้ ด้านการจัดการความรู้ ด้านการคิดอย่างเป็นระบบ และด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน
2. ประสิทธิภาพในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งมีด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดจำนวน 6 ด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยสูงไปหาต่ำ ดังนี้ การพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น, การนิเทศการศึกษา, การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา, การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา, การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา และด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน
3. ความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรแห่งการเรียนรู้กับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า องค์กรแห่งการเรียนรู้มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการบริหารงานวิชาการ จำนวน 10 ด้าน มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เรียงลำดับจากสูงไปต่ำ ดังนี้ การแนะแนว การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น การมีวิสัยทัศน์ร่วมกันและการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา และการคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา และการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา ตามลำดับ

อภิปรายผล

1. ผลการศึกษาขององค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 พบว่า ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ด้านการจัดการความรู้ ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา มีการจัดการความรู้โดยการแสวงหาความรู้และจัดการความรู้นั้น ๆ ซึ่งสมาชิกในองค์กรมีการแสวงหาความรู้จากแหล่งต่าง ๆ ทั้งภายนอกและภายในองค์กร มีการแลกเปลี่ยนสารสนเทศแบบระบบเปิดในองค์กร โดยนำนวัตกรรมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ให้เกิดประโยชน์ สร้างฐานข้อมูลที่ตอบสนองต่อการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่างกันของบุคลากรอย่างอิสระ และส่งเสริมให้บุคลากรได้นำความรู้จากภายนอกมาใช้พัฒนางานอย่างเหมาะสม สอดคล้องกับงานวิจัยของ วรรณา เฟื่องฟู (2558) ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 พบว่า ระดับของการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการเพิ่มบทบาทให้กับบุคลากร, ด้านการปรับเปลี่ยนองค์กร และด้านพลวัตแห่งการเรียนรู้, ด้านการจัดการความรู้, ด้านการประยุกต์ใช้เทคโนโลยี ตามลำดับ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ วัฒนสิน บุสดี (2559) ได้ศึกษารูปแบบองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 พบว่า ระดับของการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ ด้านการเรียนรู้ ด้านเทคโนโลยี ด้านบุคลากร ด้านองค์กร และด้านการจัดการความรู้

2. ผลการศึกษากาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 พบว่า ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ซึ่งพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด คือ การพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา ให้ความสำคัญกับการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น มีกระบวนการวิเคราะห์กรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นของสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ (2556) ได้กำหนดขอบข่ายและภารกิจด้านการบริหารวิชาการ ซึ่งสถานศึกษาจะต้องมีการบริหารจัดการให้มีประสิทธิผลซึ่งประกอบไปด้วย 17 ด้าน โดยมีด้านที่ 1 คือ การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น โดยวิเคราะห์กรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจัดทำไว้ วิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษาเพื่อกำหนดจุดเน้นหรือประเด็นที่สถานศึกษาให้ความสำคัญ ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาและชุมชนเพื่อนำมาเป็นข้อมูลจัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นของสถานศึกษาให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น จัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นของ

สถานศึกษา เพื่อนำไปจัดทำรายวิชาพื้นฐานหรือรายวิชาเพิ่มเติม จัดทำคำอธิบายรายวิชา หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้เพื่อจัดประสบการณ์ และจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้แก่ผู้เรียน ประเมินผล และปรับปรุง รวมทั้งการมีหลักสูตรท้องถิ่นที่ได้รับการอนุมัติจากผู้บริหารสถานศึกษา และสอดคล้องกับ งานวิจัยของ ภัทรสุดา เกิดแสง (2563) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของครูผู้สอนกับประสิทธิผล การบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานวิชาการ และครูผู้สอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก และด้านการพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็น การพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น อยู่ในระดับมาก

3. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรแห่งการเรียนรู้กับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน อำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 โดยรวม มีความสัมพันธ์กันทางบวกอยู่ในระดับต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า องค์กรแห่งการเรียนรู้ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการบริหารงานวิชาการ จำนวน 10 ด้าน ซึ่งด้านที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เรียงลำดับจากสูงที่สุด คือ การแนะแนว ทั้งนี้เนื่องจาก ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 ประกอบด้วย ด้านการเป็นบุคคลรอบรู้ ด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน ด้านการเรียนรู้ ร่วมกันเป็นทีม ด้านการคิดอย่างเป็นระบบ และด้านการจัดการความรู้ ส่งผลให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 มีการปฏิบัติงานของผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา ที่เกิดการบริหารงานวิชาการอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับแนวคิดของ ปีเตอร์ เอ็ม เซงเก้ (Peter M. Senge, 1990) ได้เสนอแนวความคิดของการสร้างองค์กรแห่งการเรียนรู้ออกเป็น 5 ประการ ซึ่งเป็นแนวทางหลักในการสร้างองค์กรแห่งการเรียนรู้ให้เกิดขึ้น ที่จะผลักดันและสนับสนุนให้เกิด องค์กรแห่งการเรียนรู้ขึ้น ประกอบด้วย ด้านการเป็นบุคคลรอบรู้ (Personal Mastery) ด้านการมีแบบแผน ความคิด (Mental Model) ด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน (Shared Vision) ด้านการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม (Team Learning) และด้านการคิดอย่างเป็นระบบ (Systems Thinking) และสอดคล้องกับแนวคิดองค์กร แห่งการเรียนรู้ของ ไมเคิล เจ และเรโนลด์ส (Michael J. Marquardt & Reynolds, 1994) ซึ่งประกอบกัน ขึ้นเป็น 5 ระบบย่อย ที่มีความสัมพันธ์เชื่อมต่อและสนับสนุนซึ่งกันและกัน ประกอบด้วย ด้านการเรียนรู้ (Learning) หรือพลวัตการเรียนรู้ (Learning Dynamics) ด้านองค์กร (Organization) หรือการปรับเปลี่ยน องค์กร (Organization Transformation) ด้านการเพิ่มอำนาจแก่บุคคล (People Empowerment) หรือ

การเสริมความรู้แก่บุคคล ด้านการจัดการความรู้ (Knowledge management) และด้านการใช้เทคโนโลยี (Technology application) อันจะนำไปสู่ความสำเร็จขององค์กร

เมื่อพิจารณาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 พบว่า มีการดำเนินการบริหารงานวิชาการทั้ง 17 ด้าน มีความซ้ำซ้อนกัน ได้แก่ 1) ด้านการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น ซ้ำซ้อนกับด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา 2) ด้านการวางแผนงานด้านวิชาการ ซ้ำซ้อนกับด้านการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา 3) ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ซ้ำซ้อนกับด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน 4) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ซ้ำซ้อนกับด้านการวิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา และซ้ำซ้อนกับการนิเทศการศึกษา 5) ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ ซ้ำซ้อนกับด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษา และองค์กรอื่น และซ้ำซ้อนกับด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กรหน่วยงาน สถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา และ 6) ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ ซ้ำซ้อนกับด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา จึงส่งผลให้ความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรแห่งการเรียนรู้กับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 มีความสัมพันธ์กันดังต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรแห่งการเรียนรู้กับประสิทธิภาพในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. จากผลการวิจัย องค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 ด้านการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรกำหนดนโยบายให้บุคลากรในองค์กรมีโอกาสดูแลความคิดเห็น แลกเปลี่ยนความรู้ และประสบการณ์จากการปฏิบัติงาน เพื่อให้เกิดความรักสามัคคีกัน ให้ความช่วยเหลือเกื้อกูล โดยมีผู้บริหารคอยสนับสนุนส่งเสริมระบบการทำงานเป็นทีม ให้บุคลากรของหน่วยงานได้มีโอกาสพัฒนาขีดความสามารถของตนเองในการสร้างสรรค์งานร่วมกับผู้อื่น ได้มีโอกาสเรียนรู้การทำงานเป็นทีม มุ่งพัฒนาวิธีการทำงานที่เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งมีการเผยแพร่ความรู้ วิธีการ และประสบการณ์ในการทำงานที่สามารถทำให้งานประสบความสำเร็จต่อสมาชิกคนอื่น ๆ

2. จากผลการวิจัย ประสิทธิภาพในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 ด้านการคัดเลือกหนังสือแบบเรียน เพื่อใช้ในสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรกำหนดนโยบายให้ความสำคัญกับการคัดเลือกหนังสือเรียน หนังสือเสริมประสบการณ์ หนังสืออ่านประกอบ แบบฝึกหัด ใบงาน ใบความรู้ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่มีคุณภาพ เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา

3. จากผลการวิจัย ความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรแห่งการเรียนรู้กับประสิทธิภาพในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกระดับต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงสุด คือ ด้านการแนะแนว ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดระบบงานโครงสร้างองค์กร แนะแนวและดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาที่ชัดเจน ส่งเสริมและพัฒนาให้ครูได้รับความรู้เพิ่มเติมในเรื่องจิตวิทยา การแนะแนว และระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ให้สามารถบูรณาการในการจัดการเรียนรู้และเชื่อมโยงสู่การดำรงชีวิตประจำวัน

4. ควรมีการสังเคราะห์ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้ผลการวิจัยมีความสอดคล้องกับบริบทจริง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้
2. ควรมีการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานวิชาการ
3. ควรมีการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยขององค์กรแห่งการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพ

ในการบริหารงานวิชาการ

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2556). คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- กฤติยา จันทระเสนา. (2556). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำกับองค์กรแห่งการเรียนรู้ของ สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- พรธิดา พูลถาวร. (2560). แนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาที่ได้คะแนน O-NET สูงสุด ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3: กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านสัทธิบ. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พิพัฒน์พงษ์ วิเศษ. (2560). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพ การบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ภาคภูมิ ทองลาด. (2561). ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ภัทรสุดา เกิดแสง. (2563). ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของครูผู้สอนกับประสิทธิภาพการบริหารงาน วิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23. วิทยานิพนธ์ปริญญา ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ยุกตนันท์ หวานฉ่ำ. (2555). การบริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพของโรงเรียนในอำเภอคลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหาร ธุรกิจ, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- วรรณมา เพื่องฟู. (2558). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการเป็น องค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหาร ธุรกิจ, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

- วิสุทธิ แวนแก้ว. (2554). สภาพการพัฒนาย่างยั่งยืนของการบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน
ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์
มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยรังสิต.
- วีระพล ไวยมิตร. (2559). การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดโพธิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2. การค้นคว้าอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ศุภลักษณ์ ศานติเชียร. (2557). การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
กลุ่มโรงเรียนศรีราชา 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3.
วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2. (2563). รายงานผลการทดสอบทางการศึกษา
ระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2562 ศูนย์สอบ สพป.เชียงราย เขต 2. เชียงราย:
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2559). สภาวะการศึกษาไทย ปี 2557/2558 “จะปฏิรูปการศึกษาไทย
ให้ทันโลกในศตวรรษที่ 21 ได้อย่างไร”. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดีการพิมพ์.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2563). รายงานผลการดำเนินการประเมินคุณภาพผู้เรียน (NT)
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2562. เชียงราย: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
เชียงราย เขต 2.
- อัครินทร์ แก่นจันทร์. (2562). การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนสังกัดองค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่น. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์.
- Marquardt, M. J. & Reynolds. (1994). *The Global Learning Organization*. New York: IRWIN.
- Peter M. Senge. (1990). *The Fifth Discipline: The Art and practice of the learning
Organization*. New York: Doubleday.